

آزادی کشیش برانسون نشانه خوبی برای روابط آمریکا و ترکیه است

به قلم سونر چغابتای (/fa/experts/swnr-chghaptay-0/)

۱۸ اکتبر ۲۰۱۸

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/why-release-pastor-andrew-brunson-good-sign-us-turkey-ties

العربية (/ar/policy-analysis/Imadha-yutbr-alafraj-n-alqs-andrw-brwnsw-n-badrt-khyr-fy-allaqat-byn-alwlayat/)

درباره نویسنده

سونر چغابتای (/fa/experts/swnr-chghaptay-0/)

سونر چغابتای هموند پژوهشی برنامه خانواده باير و مدير برنامه پژوهش مسائل ترکیه در انستیتو واشنگتن است

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

اختلاف نظرهای بین ترامپ و اردوغان همچنان باقی است اما دو رهبر اکنون دوباره در مورد برخی موضوع‌های حیاتی مثل خرید موشک‌های روسی جهادگرایان سوریه‌ای و جنبش گولن در حال مذاکره اند

آزادی کشیش آمریکایی اندرو برانسون از زندان دولت ترکیه گام بزرگی رو به جلو برای روابط ترکیه و آمریکا است رسیدن به این مرحله کار آسانی نبوده است مذاکرات ماه اگوست بین دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا و رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه بر سر آزادی کشیش آمریکایی به شکست انجامید که باعث ناراحتی شخص ترامپ شد

در آن زمان ترامپ تحریم‌هایی را علیه ترکیه اعمال کرد که سقوط شدید قیمت لیر را در پی داشت او همچنین همه روابط دوجانبه بین دو کشور را متوقف کرد من به شوخی گفتم که ترامپ در حقیقت تبدیل به «افسر امور ترکیه» در وزارت خارجه آمریکا شده با این قدرت که می‌تواند جلوی همه چیز را بگیرد

برانسون در اکتبر ۲۰۱۶ به اتهام جاسوسی و ارتباط با گروه‌های تروریستی که علیه ترکیه فعالیت می‌کنند دستگیر شد به نظر برخی از گزارشگران این اقدام اردوغان به مثابه نشانه‌ای برای تشدید فشار در جریان مذاکرات فیما بین بود از جمله در مورد تقاضای ترکیه برای استرداد فتح‌الله گولن روحانی تبعیدی ترک که در آمریکا زندگی می‌کند کسی که بسیاری از ترک‌ها معتقدند که شبکه پیروان او نقش کلیدی در کودتای نافرجام جولای ۲۰۱۶ علیه اردوغان داشته است

ترامپ با این گفته که این اقدام «منجر به ایجاد رابطه‌ای خوب و شاید عالی بین ایالات متحده آمریکا و ترکیه خواهد شد» واکنش مثبتی به آزادی برانسون نشان داد از دید من به نظر می‌رسد که ترامپ و اردوغان می‌توانند روابط خود را از سر گیرند در طی بحران ماه اگوست دو رئیس‌جمهور به یکدیگر حمله شخصی نکردند و درها را برای آشتی در زمان مناسب باز گذاشتند و آن روز خیلی دور نیست

روشن است که امریکا خواهان حفظ روابط خوب با ترکیه است و ترکیه بزرگتر از اردوغان است به رغم تلاش اردوغان برای ایجاد خفقان در جامعه ترکیه در طی نزدیک به دو دهه هنوز نیمی از این کشور - که از لحاظ بافت جمعیتی و اقتصادی به اندازه اسپانیاست - از دادن رای به او و قبول سلطه او امتناع می‌کنند سیاست ایالات متحده نباید محاسن این رابطه را فدای معایب آن کند

ترکیه با ایران عراق سوریه مناطق سابقاً تحت اشغال داعش و روسیه در امتداد دریای سیاه مرز مشترک دارد اعمال سیاست آمریکا در این کشورها و سرزمین‌های هم‌مرز با ترکیه با وجود همراهی ترکیه کم‌هزینه‌تر آسان‌تر و کم‌زحمت‌تر است و مسلماً ترکیه هم نیازمند ایالات متحده است آنکارا در حال حاضر نیازمند تعهد واشنگتن در مورد عدم حمایت از عربستان سعودی در ماجرای ادعاشده قتل جمال قاشقچی روزنامه‌نگار در کنسولگری عربستان سعودی در استانبول است

همراه با خاتمه دستور ترامپ برای توقف روابط میان ترکیه و آمریکا مقامات رسمی دولت آمریکا و هم‌تایان ترک آنها اکنون می‌توانند در مورد مسائل مختلفی که باعث اختلاف بین دو کشور شده چاره‌جویی کنند با اینکه آزادی برانسون قدم خوبی به سمت عادی‌سازی روابط دو کشور است هنوز کارهای بسیاری است که باید انجام شود

فوری‌تر از همه آن است که کنگره آمریکا تهدید کرده که اگر آنکارا بخواهد برنامه خرید سامانه پدافند موشکی اس-۴۰۰ از روسیه را عملی سازد - که حرکتی خلاف موقعیت ترکیه به عنوان متحد ناتو است - این کشور را تحریم خواهد کرد از گفت‌وگوهایی که داشته‌ام برمی‌آید که موقعیت اردوغان در کنگره آمریکا بعد از رهایی برانسون از زندان بهبود یافته و راه را برای کنگره باز کرده تا به ترامپ اجازه دهد که سامانه پدافند موشکی پاتریوت ساخت آمریکا را به ترکیه بفروشد برای تحکیم روابط مجدد با ترامپ اردوغان باید در تصمیم‌اش برای خرید سامانه پدافند اس-۴۰۰ تجدید نظر کند

ترامپ نیز باید به نگرانی‌های اردوغان توجه نشان دهد توثیق ۱۳ اکتبر اردوغان که در آن خواهان تقویت همکاری علیه شبکه فتح‌الله گولن داعش و حزب کارگران ترکیه (پ‌ک‌ک) شده قابل توجه است

گولن یک روحانی مسلمان ترک است که در ایالات متحده آمریکا اقامت دارد گولن قبلاً شبکه مذهبی قدرتمندی را در ترکیه کنترل می‌کرد که نفوذ زیادی درون پلیس ارتش و دستگاه قضایی این کشور داشت در دهه گذشته گولن به اردوغان کمک کرد تا با از بین بردن سازوکار کنترل و موازنه دموکراتیک میان قوای سه‌گانه در ترکیه به دست گرفتن دادگاه‌ها زندانی کردن روزنامه‌نگاران و خفه کردن صدای مخالفان قدرتش را مستحکم کند

همین که گولن و اردوغان در یک اتحاد دوفره توانستند قدرت خود را بر نهادهای دموکراتیک ترکیه اعمال کنند در دسر آغاز شد: هر کدام از آنها ترکیه را برای خودش می‌خواست و مبارزه‌ای طبیعی بین آنها برای کسب قدرت آغاز شد

اکنون نه تنها هواداران اردوغان بلکه اکثریت ترک‌ها متقاعد شده‌اند که نظامیان متحد گولن عامل کودتای نافرجام سال ۲۰۱۶ ترکیه بوده‌اند که نزدیک بود دولت اردوغان را ساقط کند اما این چیزی است که ترامپ باید در مورد گولن بداند: نیمی از مردم ترکیه که حامی اردوغان اند از گولن به خاطر تلاش‌اش برای قتل اردوغان متنفرند نیم دیگر مردم ترکیه که مخالف اردوغان اند نیز از گولن به خاطر قدرت بخشیدن به اردوغان نفرت دارند

به دست آوردن شواهد عینی مبنی بر اینکه گولن شخصاً دستور کودتا داده کار سختی است بسیار بعید است که او به هوادارانش پیام داده و گفته باشد «با کودتا همراه شوید» و در نتیجه بعید است که دادگاه‌های آمریکا حکم به استرداد گولن بدهند در عین حال مجربان قانون در ترکیه و ایالات متحده همچنان به تلاش‌شان برای اثبات این موضوع ادامه می‌دهند در ماه اگوست کمال اوکسوز یکی از چهره‌های کلیدی جنبش گولن بر اساس حکم بازداشتی از طرف اف‌بی‌آی در ارمنستان دستگیر شد هر دو طرف باید به تلاش خود در این مسیر ادامه دهند

ترامپ همچنین باید در سیاست ایالات متحده در مورد همکاری با یگان‌های مدافع خلق گُرد در سوریه گروه مسلحی که واشنگتن در نبرد با داعش به آن تکیه کرده تجدید نظر کند یگان‌های مدافع خلق گُرد یکی از شاخه‌های فرعی حزب پ‌ک‌ک محسوب می‌شود

پس از شکست دادن داعش یگان‌های مدافع خلق گُرد سوریه که پیشینه مارکسیستی دارد مناطق وسیعی از سوریه را تصرف کرد که محل زندگی عرب‌های سنی است. اگر واشنگتن خواهان بازگشت دوباره داعش نیست باید به عرب‌های سنی سوریه قدرت دهد زیرا داعش از همین مسلمانان سنی تغذیه می‌شود که به خاطر نارضایتی از طرد و تبعیض سیاسی به داعش پیوسته‌اند. به نظر من ریشه‌های داعش بعدی از بازگذاشتن دست گروه مارکسیستی یگان‌های مدافع خلق گُرد در کنترل دهکده‌های عرب‌نشین و محافظه‌کار آب خواهد خورد.

همکاری بین اردوغان و ترامپ در خاورمیانه از سوریه فراتر می‌رود. در ماه‌های اخیر این نکته را دریافتیم که واشنگتن همکاری‌اش را با آنکارا در زمینه هدف قرار دادن رهبری پ.ک.ک.ک در عراق افزایش داده است. این تلاش‌ها باید ادامه یابد و اردوغان باید آنها را قدر بشناسد.

هدف اصلی ترامپ در خاورمیانه جلوگیری از نفوذ ایران است. او خواهان خروج ایران از سوریه و انزوای آن در منطقه است. اردوغان باید به منظور جلوگیری از نفوذ ایران و روسیه و نیز رژیم اسد در سوریه از فرستاده ویژه ترامپ برای سوریه حمایت کند. اگر اسد در پیشگاه عدالت محاکمه شود میلیون‌ها نفر از مردم سوریه که او با آنها در طول جنگ بی‌رحمانه رفتار کرده پایان او را خواهند دید و علاوه بر آن درها را به روی بازگشت داعش خواهند بست.

اردوغان می‌تواند ورای سوریه هم به ترامپ کمک کند تا ایران را منزوی سازد. به عنوان مثال ترکیه می‌تواند به تحریم‌های اقتصادی ایالات متحده علیه ایران بپیوندد که به رژیم حاکم بر تهران آسیب می‌رساند.

آزادی برانسون می‌تواند همه این خواسته‌ها را امکان‌پذیر کند اما هنوز یک مشکل باقی است: اردوغان باید سایر شهروندان آمریکایی و نیروهای محلی مرتبط با هیات‌های دیپلماتیک ایالات متحده را که در زندان‌های ترکیه به سر می‌برند آزاد سازد. اردوغان با آزادسازی برانسون کیش انجیلی قبل از انتخابات میان‌دوره‌ای ایالات متحده به ترامپ در پای صندوق‌های رای یاری رساند. توثیق‌های ترامپ معمولاً بین ۳۰ تا ۵۰ هزار لایک و اظهارنظرهای جنجالی او تا حدود ۸۰ هزار لایک می‌گیرد. اطلاعیه او در مورد آزادی برانسون بیش از ۱۲۰ هزار لایک خورد.

اعتقادم این است که ترامپ و اردوغان در مقام دو رئیس‌جمهور مقتدر با هم کنار خواهند آمد. راه پیش رو ممکن است ناهموار باشد و اختلاف نظرهایی بین ترکیه و ایالات متحده باقی می‌ماند. اما این دو نفر که سبک حکمرانی یکدیگر را می‌پسندند دوباره سرگرم گفتگو شده‌اند و این موضوع است که اهمیت دارد.

*سونر چغاپتای هموند پژوهشی خانواده بایر و مدیر برنامه تحقیقات ترکیه در انستیتو واشنگتن است. ❖

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

۱۱ فروردین ۱۳۹۹

Farzin Nadimi

[\(/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology\)](#)

BRIEF ANALYSIS

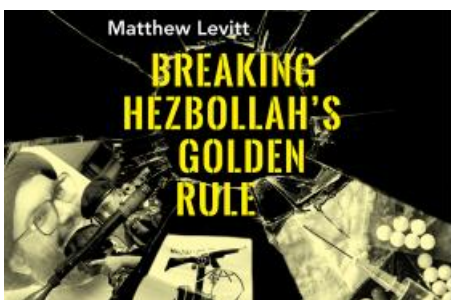
Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

۱۱ فروردین ۱۳۹۹

Simon Henderson

[\(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism\)](#)

ARTICLES & TESTIMONY

Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

۹ فروردین ۱۳۹۹

Matthew Levitt

[\(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule\)](#)

TOPICS

[\(fa/policy-analysis/syast-amryka/\) سیاست آمریکا](#)

REGIONS & COUNTRIES

[\(fa/policy-analysis/trkyh/\) ترکیه](#)

[\(fa/policy-analysis/swryh/\) سوریه](#)